

Extrakční páky

Článek byl označen za rozpracovaný,

od jeho poslední editace však již uplynulo více než 30 dní

Chcete-li jej upravit, pokuste se nejprve vyhledat autora v historii (https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Extrak%C4%8Dn%C3%AD_p%C3%A1ky&action=history) a kontaktovat jej. Podívejte se také do diskuse (https://www.wikiskripta.eu/w/Diskuse:Extrak%C4%8Dn%C3%AD_p%C3%A1ky).

Pokud vše nasvědčuje tomu, že původní autor nebude v editacích v nejbližší době pokračovat, odstraňte šablonu {{Pracuje se}} a stránku .

Stránka byla naposledy aktualizována v neděli 3. října 2021 v 16:38.

Extrakční páky rozlišujeme na extrakční páky **kořenové** a extrakční páky **na celé zuby**.

1. **Beinova páka** – je univerzální, rovná, žlábková, používá se k přerušení dentogingiválního úponu před extrakcí, k extrakci kořenů v dolní i horní čelisti, k extrakci celých zubů **POUZE** při neporušeném zubním oblouku,
2. **Barryho páka** – s příčnou rukojetí, s trojúhelníkovitým pracovním koncem,
3. **Schlemmerova páka** – rovná, s hruškovitým držadlem a zdrsňelou opěrkou pro palec, párová,
4. **Špinarova páka** – rovná nebo příčná rukojeť, párová,
5. **Leclusova páka** – s příčnou rukojetí, nebezpečná, lze použít k extrakci dolních zubů moudrosti s distálně zahnutými kořeny s volným místem za zubem a **POUZE** v neporušeném zubním oblouku, nepárová, moc se nepoužívá,
6. **Winterova páka** – ostrá, a proto nebezpečná, s příčnou rukojetí, párová, už se nepoužívá.

Extrakční Barryho páka.

Beinova páka

Beinova páka je nepárová. Má hruškovitou rukojeť. Paralelně s dlouhou osou rukojeti vybíhá stvol, který je zakončený pracovní částí, která má tvar žlábkovitěho dlátka. Páka se používá pro extrakci celých zubů, kořenů a k rozvolnění dentogingiválního úponu.

Technika práce: Hruškovitou rukojeť vložíme do dlaně a ukazovák přiložíme na stvol paralelně s dlouhou osou nástroje. Páka proniká mezi stěnu alveolu a povrch zubu, přičemž žlábek je obrácený směrem k zubu. S pákou provádíme krátké exkurze střídavě vpravo a vlevo podél dlouhé osy zubu. Tím dochází k rozvolňování periodontálních ligament. Druhou rukou budeme přidržovat alveolus. Obdobným způsobem uvolňujeme dentogingivální úpon, přičemž přerušujeme ligamentum circulare.

Barryho a Winterova páka

Jedná se o párové páky. Rukojeť páky má uprostřed šestiboký tvar se zaobleným zakončením. Z prostřední části páky vybíhá kolmo (*Winterova páka*) nebo šikmo prohnutě (*Barryho páka*) stvol, který je zakončen pracovní částí. Pracovní část je téměř kolmo posazena na stvol. Má tvar rovnoramenného trojúhelníku, který je na jedné straně konkávní a na druhé konvexní. Páka se používá na extrakci kořenů dolních molárů v případě, že jeden kořen je již extrahovaný a druhý zůstává v alveolu.

Technika práce: Rukojeť vložíme do dlaně a ukazovák přiložíme na stvol. Pracovní část páky zavádíme do alveolu do prázdného místa po již extrahovaném kořeni tak, že konvexní strana je přiložena ke stěně alveolu a konkávní část je přiložena k interradiálnímu septu a neextrahovanému kořeni. Rotačním pohybem v dlouhé ose stvolu nejprve nalomíme interradiální septum (pokud je stále přítomno). Páka je v horní čelisti kontraindikována, protože hrozí přetlačení kořene do antra.

Extrakční Beinova páka.

Schlemmerova páka

Páka je párová. Rukojeť páky je podobná *Beinově páce* – má hruškovitý tvar. Pracovní část je naopak podobná *Winterově* a *Barryho páce*. Stvol odstupuje od rukojeti paralelně s dlouhou osou rukojeti. Uprostřed stvolu se nachází rozšíření s drsným povrchem, kam se položí palec.

Technika práce: Se Schlemmerovou pákou se pracuje stejně jako s Winterovou a Barryho pákou. Použití je stejné.

Leclusova páka

Leclusova páka má rukojeť tvaru osmibokého hranolu. Z prostřední části rukojeti vybíhá stvol kolmo na rukojeť. Stvol je zakončen pracovní částí – hrotem bajonetovitého tvaru. Ten má dvě plošky – jednu rovnou a druhou konvexní.

Technika práce: Rukojeť páky vložíme do dlaně a ukazováček přiložíme na stvol. Pracovní část zavádíme z vestibula mezi poslední a předposlední molár. Prstem druhé ruky přidržujeme alveolus a bráníme pracovní části, aby svým koncem na linguální straně zranila jazyk. Konvexní strana pracovní části je přiložena k neextrahovanému zubu a plochá strana je přiložena k extrahovanému zubu. Provádíme rotační pohyb v dlouhé ose zubu – tím působíme na zub vektorem síly, který má vertikální a horizontální složku. Vertikální složka tlačí zub koronárně z alveolu a horizontální složka odtlačuje zub dorzálně. Leclusova páka musí být vždy použita při zachovalém zubním oblouku nebo alespoň v případě, kdy jsou před extrahovaným zubem zachovány alespoň dva zuby. Pokud je druhý dolní molár sanován rozsáhlejší výplní nebo nese protetickou náhradu, mohlo by extrahování posledního dolního moláru tento zub ohrozit. Při extrakci dolního třetího moláru také hrozí fraktura mandibuly v oblasti angulus mandibulae (*zde je jedna z predilekčních oblastí mandibuly, která je zeslabena dochází zde k frakturám*). K těmto frakturám dochází zejména u starších osob, u kterých je kost atrofovaná.

Odkazy

Související články

- Chirurgické instrumentarium
- Základní parodontologické nástroje
- Artikulační nástroje
- Otiskovací lžice

Použitá literatura

- SVOBODA, Otto, et al. *Stomatologická propedeutika : Učebnice pro lékařské fakulty*. 1. vydání. Avicenum, 1984. 392 s.
- HRUBÝ, Jan. *Extrakce zubů* [přednáška k předmětu Orální chirurgie 1, obor Zubní lékařství, 1. LF UK]. Praha. 2017.
- MAZÁNEK, Jiří, et al. *Stomatologická propedeutika : -*. 1. vydání. 2014.